

התנא הסובר כך? (75)

אי [אם] **רבי יהושע** הוא **נימא** חד **יומא** [נאמר ונשנה בברייתא שמנסכים רק יום אחד], שהרי הוא סובר שמתחילים להזכיר את הגשמים רק מהיום השביעי של חג הסוכות, שהוא שעת הנחתו של לולב! (76)

אי רבי עקיבא הוא - נאמר שמנסכים **תרי יומי** [שני ימים], שהרי הוא סובר שמזכירין את הגשמים רק מהיום הששי! (77)

אי רבי יהודה בן בתירה הוא - נאמר שמנסכין **שיתא יומי** [ששה ימים], שהרי הוא סובר שמתחילין להזכיר את הגשמים ביום השני של החג!

אומרת הגמרא: **לעולם**, באמת, הברייתא - שיטת **רבי יהודה בן בתירה היא**.

מסיני, ובאותה הלכתא נאמר שמנסכים שבעה ימים.

והמהרש"א כתב, שעל כרחק אותו יום אחד - שמיני עצרת הוא. כי לשיטת רבי יהושע שמזכירין משעת הנחתו - הכוונה לערבית של שמיני עצרת, כפי שכתב רש"י לקמן [ד א, ד"ה רבי יהושע]. ועיין בשפת אמת מה שהקשה על דבריו.

אמנם יש שגורסים בסוגייתנו: "אי רבי יהושע - אפילו חד יומא לא הוי". והיינו, משום שמפשוט דברי רבי יהושע, שאמר "משעת הנחתו" משמע שהכוונה ליום השמיני עצמו. ועיין בשיטה לבעל הצרורות.

77. וניסוך היום השביעי נלמד ממה שנאמר "וביום השביעי" - וי"ו מוסיף על ענין ראשון. מרומי שדה.

ושאלת הגמרא: מנין לו לרבי נתן שמדובר בניסוך מים ויין? **אימא** [אולי נאמר] שתרוייהו **דחמרא** [ששניהם של יין]!

מבאר הגמרא: אי אפשר לומר כך. **שאם בן**, אם מדובר באותו סוג נסך, אלא שמביאים אותו פעמיים, היה צריך הכתוב לכפול את אותה מילה עצמה, ולכתוב **קרא** [שיכתוב המקרא] או לשון "**הסך הסך**", או לשון "**נסך נסך**"!

מאי לשון "**הסך נסך**" שנקט המקרא?

שמעת מינה [אתה יכול לשמוע וללמוד מכך] ששני ניסוכין שונים הם: **חד דמיא** [אחד של מים], ו**חד דחמרא** [ואחד של יין].

ושואלת הגמרא: **אלא הא דתנן** בברייתא: "**ניסוך המים כל שבעה**" [בכל יום משבעת ימי חג הסוכות מנסכים מים], **מני** [מיהו

למדים שהכוונה דווקא לנסכי החג. כי אם מדובר בשאר ימות השנה, למה צריך את המקרא "ונסכיה"? וכי ימי חג הסוכות פחותים משאר הימים!

75. כתב רש"י [ד"ה אלא רבי יהושע], שודאי שאפשר להעמיד את הברייתא כשיטת רבי אליעזר, שאמר שמזכירין את הגשמים מיום טוב ראשון של חג. אלא הנדון הוא אם אפשר להעמיד כשיטת התנאים האחרים.

76. הקשו המפרשים, מדוע שנאמר שלשיטת רבי יהושע ינסכו רק יום אחד? וכתב במרומי שדה, שסברה הגמרא שלשיטת רבי יהושע נלמד עיקר ניסוך המים מאותו לימוד של רבי נתן. ועל כרחק שאין מנסכים כל יום, אלא די ביום אחד בשנה, ומסתבר שהוא בזמן שמחה. ודחתה הגמרא, שעיקר ניסוך המים נלמד מהלכה למשה